

2009 m. kovo 10 d., antradienis

Azartinių lošimų internete patikimumas

P6_TA(2009)0097

2009 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl azartinių lošimų internete patikimumo (2008/2215(INI))

(2010/C 87 E/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutarties 49 straipsnį,
- atsižvelgdamas į prie EB sutarties pridėtą protokolą dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo,
- atsižvelgdamas į Europos Bendrijų Teisingumo Teismo išplėtotą teismo praktiką ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje ⁽²⁾ (Paslaugų direktyvą),
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/65/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo ⁽³⁾ (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva),
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 8 d. rezoliuciją dėl Baltosios knygos dėl sporto ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 16 d. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto Komisijai pateiktą žodinį paklausimą dėl azartinių lošimų ir sporto lažybų vidaus rinkoje (O-0118/2006), į tolesnes 2006 m. lapkričio 14 d. diskusijas Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete bei Komisijos nario pateiktą atsakymą,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamentui parengtą įmonės „Europe Economics Research Ltd.“ Darbo dokumentą dėl Interneto azartinių lošimų, kuriame daug dėmesio skiriama paslaugų vientisumui ir Elgesio kodeksui azartinių lošimų srityje,
- atsižvelgdamas į 2006 m. birželio 14 d. Azartinių lošimų paslaugų Europos Sąjungos vidaus rinkoje tyrimą, parengtą Šveicarijos lyginamosios teisės instituto (angl. SICL) komisijos,

⁽¹⁾ Schindler 1994 m. (C-275/92), Läärä 1999 m. (C-124/97), Zenatti 1999 m. (C-67/98), Anomar 2003 m. (C-6/01), Gambelli 2003 m. (C-243/01), Lindman 2003 m. (C-42/02), Placamica 2007 m. (C-338/04), Unibet 2007 m. (C-432/05), UNIRE 2007 m. (C-260/04).

⁽²⁾ OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

⁽³⁾ OL L 332, 2007 12 18, p. 27.

⁽⁴⁾ OL L 178, 2000 7 17, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 309, 2005 11 25, p. 15.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0198.

2009 m. kovo 10 d., antradienis

- atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A6-0064/2009),
- A. kadangi šiuo metu interneto azartiniai lošimai, iš kurių gautos bendrosios pajamos 2004 m. buvo 2–3 mlrd. EUR, sudaro apie 5 proc. visos azartinių lošimų rinkos ES, kaip nurodyta pirmiau minėtame SICL tyrime, ir spartus augimas atrodo neišvengiamas,
- B. kadangi pajamos, gautos vykdant valstybės valdomą ir leidžiamą azartinių lošimų veiklą, yra svarbiausias sporto organizacijų pajamų šaltinis daugelyje valstybių narių,
- C. kadangi azartinių lošimų veikla, įskaitant interneto azartinius lošimus, visose valstybėse narėse paprastai griežtai reguliuojama remiantis subsidiarumo principu, siekiant apsaugoti vartotojus nuo priklausomybės, sukčiavimo, pinigų plovimo ir „surežisuotų“ lošimų; kadangi Europos Teisingumo Teismas pritaria įsisteigimo laivės ir laisvės teikti paslaugas apribojimams, jei šie apribojimai proporcingi ir nediskriminuojami, atsižvelgdamas į išvardytus bendro intereso tikslus,
- D. kadangi visos valstybės narės šiuos apribojimus suskirstė pagal atitinkamos azartinių lošimų paslaugos tipą, pvz., kazino lošimai, sporto lažybos, loterijos ar lažybos dėl žirgų lenktynių; kadangi dauguma valstybių narių draudžia interneto kazino lošimus (įskaitant vietinius operatorius) ir daugelis jų taip pat draudžia interneto sporto lažybas ir interneto loterijas,
- E. kadangi azartinių lošimų veikla nepateko į Direktyvų 2006/123/EB, 2007/65/EB ir 2000/31/EB taikymo sritis, ir Europos Parlamentas savo pirmiau minėtoje rezoliucijoje dėl Baltosios knygos dėl sporto išreiškė susirūpinimą dėl galimo azartinių lošimų liberalizavimo,
- F. kadangi valstybės narės sureguliuavo savo tradicines azartinių lošimų rinkas, kad apsaugotų vartotojus nuo priklausomybės nuo azartinių lošimų, sukčiavimo, pinigų plovimo ir surežisuotų rungtynių; kadangi šių politikos tikslų sunkiau pasiekti interneto azartinių lošimų sektoriuje,
- G. kadangi Komisija pradėjo pažeidimo procedūras prieš dešimt valstybių narių, siekdama patikrinti, ar nacionalinės priemonės, ribojančios tarptautinį interneto azartinių lošimų paslaugų, ypač sporto lažybų, teikimą, atitinka Bendrijos teisę, kadangi, kaip pabrėžė Komisija, šios procedūros nesusijusios su monopolijų ar nacionalinių loterijų buvimu ir apskritai neturi įtakos azartinių lošimų rinkų liberalizavimui,
- H. kadangi Europos Teisingumo Teismui pateikiama vis daugiau preliminarių paklausimų dėl su azartiniais lošimais susijusių bylų ir tai rodo, jog trūksta aiškumo, kaip aiškinti ir taikyti Bendrijos teisę azartinių lošimų srityje,
- I. kadangi paslaugų vientisumas šioje rezoliucijoje reiškia operatorių išpareigojimą neleisti įvykti sukčiavimui ir nusikaltimams, taip pat atsirasti potraukiui lošti azartinius lošimus ir lošti nepilnamečiams, užtikrinant vartotojų apsaugą ir laikantis baudžiamųjų įstatymų, ir apsaugoti sporto rungtynes nuo netinkamos įtakos, susijusios su sporto lažybomis,
- J. kadangi interneto azartiniai lošimai apima keletą rizikos veiksnių, susijusių su probleminiu lošimu, pvz., be kita ko, nesudėtingą prieigą prie lošimų, didelį įvairių lošimų pasirinkimą ir nedaug socialinių suvaržymų ⁽¹⁾,

(1) Generalinio advokato Bot išvada, pateikta 2008 m. spalio 14 d., Byla C-42/07; pirmiau minėtas SICL tyrimas, p. 1450; Prof. Gill Valentine, Literature review of children and young people's gambling (JK Azartinių lošimų komisijos užsakymas), 2008 m. rugsėjo mėn.

2009 m. kovo 10 d., antradienis

- K. kadangi interneto sporto lažybų veikla ir kiti interneto žaidimai vystėsi greitai ir nekontroliuojamai (ypač tarpvalstybiniu lygmeniu internete), ir dėl kilusios surežisuotų rungtynių ir lažybų dėl tam tikrų renginių sporto rungtynių metu reiškinio grėsmės sportas tapo sritimi, kurioje gali greitai atsirasti neteisėta lažybų veikla,

Skaidri rinka, ginanti visuomenės ir vartotojų interesus

1. pabrėžia, kad, vadovaujantis subsidiarumo principu ir Europos Teisingumo Teismo praktika, valstybės narės yra suinteresuotos ir turi teisę kontroliuoti ir reguliuoti savo azartinių lošimų rinkas, atsižvelgdamos į savo tradicijas ir kultūrą, kad apsaugotų vartotojų nuo priklausomybės, sukčiavimo, pinigų plovimo ir „surežisuotų“ sporto varžybų, ir kad apsaugotų kultūriniu pagrindu sukurtas finansavimo struktūras, kurios finansuoja sporto veiklą ir kitus socialinius reiškinius valstybės narėse; pabrėžia, kad ir visos kitos suinteresuotos šalys yra suinteresuotos, kad lošimų rinkos būtų gerai kontroliuojamos ir reguliuojamos; pabrėžia, kad interneto azartinių lošimų operatoriai privalo laikytis valstybių narių, kuriose jie teikia savo paslaugas ir kuriose gyvena vartotojai, teisės aktų;

2. pabrėžia, kad azartinių lošimų paslaugos turi būti laikomos ypatingo pobūdžio ekonomine veikla dėl su ja susijusių socialinių, viešosios tvarkos ir sveikatos apsaugos aspektų, o esant konkurencijai ištekliai nebus geriau paskirstomi, todėl azartiniam lošimams reikia taikyti daugiapakopį požiūrį; pabrėžia, kad tikras vidaus rinkos požiūris netinka šiai itin jautriai sričiai, ir prašo Komisijos atkreipti ypatingą dėmesį į Europos Teisingumo Teismo nuomonę šiuo klausimu;

3. pritaria darbui, kuris prasidėjo Taryboje pirmininkaujant Prancūzijai ir kurį atliekant sprendžiami interneto ir tradicinių azartinių lošimų bei lažybų klausimai; ragina Tarybą tęsti oficialią diskusiją dėl galimų politinių sprendimų, susijusių su tuo, kaip nustatyti ir spręsti problemas, atsirandančias dėl interneto lošimų, ir ragina Komisiją remti šį procesą ir atlikti tyrimus, taip pat pateikti pasiūlymų, kurių Taryba norėtų, apie tai, kaip pasiekti bendrų tikslų interneto azartinių lošimų srityje;

4. ragina valstybes nares glaudžiai bendradarbiauti, siekiant išspręsti socialines ir viešosios tvarkos problemas, kylančias dėl tarptautinių interneto azartinių lošimų, pvz., priklausomybės nuo azartinių lošimų ir asmens duomenų ar kreditinių kortelių neteisėto panaudojimo; ragina ES institucijas glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis kovojant su neleistinu arba neteisėtu interneto azartinių lošimų paslaugų siūlymu ir apsaugoti vartotojus bei neleisti sukčiauti; pabrėžia, kad reikalinga bendra pozicija dėl būdų, kuriais galima būtų tai pasiekti;

5. pabrėžia, kad reguliuotojai ir operatoriai turėtų glaudžiai bendradarbiauti su kitomis suinteresuotomis šalimis, veikiančiomis interneto azartinių lošimų srityje, pvz., azartinių lošimų operatoriais, reguliuotojais, vartotojų organizacijomis, sporto organizacijomis, pramonininkų asociacijomis ir žiniasklaida, prisiimtų bendrą atsakomybę dėl interneto azartinių lošimų paslaugų vientisumo ir vartotojų informavimo dėl galimų neigiamų interneto azartinių lošimų pasekmių;

Kova su sukčiavimu ir kitomis nusikalstamomis veikomis

6. pažymi, kad baudžiamoji veikla, pvz., pinigų plovimas ir juodoji ekonomika, gali būti siejama su azartinių lošimų veikla ir poveikiu sporto renginių sąžiningumui; mano, kad grėsmė sporto ir sporto renginių sąžiningumui daro didelį poveikį eilinių žmonių dalyvavimui – pagrindiniam veiksniumi, kuris daro įtaką visuomenės sveikatai ir socialinei integracijai; taip pat mano, kad dėl to gali būti prarastas visuomenės pasitikėjimas, jei sportas suvokiamas kaip manipuliacinio žaidėjais, pareigūnais ar trečiosiomis šalimis įrankis siekiant naudos, o ne kaip vertybė, taisyklės ir sirgalių malonumas;

7. laikosi nuomonės, kad interneto azartinių lošimų rinkos augimas didina korupcinės veiklos, pvz., sukčiavimo, surežisuotų rungtynių, neteisėtų kartelinių susitarimų dėl lažybų ir pinigų plovimo galimybę, todėl, kad interneto azartiniai lošimai gali būti sukurti ir pašalinti labai greitai, ir kad prekybos operatorių iš užsienio skaičius nuolat didėja; ragina Komisiją, Europolą ir kitas nacionalines ir tarptautines institucijas atidžiai stebėti ir pranešti apie išvadas šioje srityje;

2009 m. kovo 10 d., antradienis

8. mano, kad norint išsaugoti sporto renginių ir varžybų vientisumą reikia, kad sporto renginių teisių turėtojai, interneto lažybų operatoriai ir valdžios institucijos bendradarbiautų nacionaliniu, ES bei tarptautiniu lygmenimis;
9. ragina valstybes nares užtikrinti, kad sporto rungtynių organizatoriai, lažybų operatoriai ir reguliuotojai bendradarbiautų rengdami ir įgyvendindami priemones pavojui, susijusiam su nelegalia lažybų veikla ir surežisuotomis rungtynėmis sporte, pašalinti, ir išnagrinėti galimybę sukurti veiksmingą, teisingą ir tvarią teisinę sistemą siekiant apsaugoti sporto vientisumą;
10. atkreipia dėmesį į tai, kad sporto lažybos yra sporto rungtynių komercinio panaudojimo būdas, ir rekomenduoja, kad valstybės narės apsaugotų sporto rungtynes nuo bet kokio jų neleistino panaudojimo komerciniams tikslams, visų pirma, pripažindamos sporto rungtynių organizatorių teises, ir nustatytą tvarką, pagal kurią būtų užtikrinama sąžininga finansinė grąža visų lygių profesionalaus ir mėgėjų sporto naudai; ragina Komisiją ištirti, ar sporto rungtynių organizatoriams galima suteikti intelektinės nuosavybės teises (panašias į portreto teises ⁽¹⁾) į jų vykdomas rungtynes;

Žalos vartotojams prevencija

11. mano, kad interneto azartiniai lošimai sudaro naują priklausomybės nuo jų galimybę dėl visada prieinamos galimybės, kurią suteikia internetas, lošti azartinius lošimus privačiai internete, greito rezultato ir galimybės lošti dėl didelių pinigų sumų; vis dėlto pabrėžia, kad dar nežinomas konkrečių lošimo paslaugų, siūlomų internete, visapusiškas poveikis vartotojams ir kad šį poveikį reikėtų ištirti išsamiau;
12. atkreipia dėmesį į didėjantį susirūpinimą dėl jaunimo galimybės lošti interneto azartinius lošimus (ir legaliai, ir nelegaliai) ir pabrėžia poreikį veiksmingiau tikrinti amžių ir neleisti nepilnamečiams lošėjams išmėginti nemokamas parodomąsias lošimų versijas interneto svetainėse;
13. nurodo, kad ypač jaunimui gali būti sunku atskirti šias sąvokas: sėkmė, likimas, galimybė ir tikimybė; ragina valstybes nares išnagrinėti pagrindinius rizikos veiksnius, kurie gali padidinti galimybę, kad (jaunas) asmuo susidurs su problemomis dėl azartinių lošimų, ir rasti priemonių šiems veiksniams pašalinti;
14. nerimauja dėl to, kad didėja nuotolinės ar interneto azartinių lošimų pasiūlos interaktyviosios televizijos programose, mobiliuosiuose telefonuose ir interneto tinklapiuose; mano, kad dėl šios naujovės kils naujų reguliavimo ir socialinės apsaugos problemų;
15. mano, kad interneto azartinių lošimai gali kelti pavojų vartotojams, todėl valstybės narės gali teisėtai apriboti laisvę teikti interneto azartinių lošimų paslaugas, siekdamos apsaugoti vartotojus;
16. pabrėžia, kad tėvai yra atsakingi už tai, kad nepilnamečiams nebūtų leidžiama lošti azartinių lošimų ir kad apsaugotų juos nuo priklausomybės nuo azartinių lošimų;
17. taip pat ragina valstybes nares skirti tinkamą finansavimą su interneto azartiniais lošimais susijusių problemų tyrimams, prevencijai ir sprendimui;
18. mano, kad iš azartinių lošimų gaunamas pelnas turi būti naudojamas visuomenės labui, įskaitant dosnų švietimo, sveikatos, profesionalaus ir mėgėjų sporto bei kultūros finansavimą;
19. remia bendrų interneto azartinių lošimų normų, kurios numato amžiaus apribojimus, pažeidžiamiesiems lošėjams skirtas kreditų ir premijų draudimo sistemas, ir apima informacijos apie galimas lošimo pasekmes bei pagalbą turintiems priklausomybę, galimą priklausomybę nuo tam tikrų azartinių lošimų, ir pan., rengimą;

(1) *Portretrecht.*

2009 m. kovo 10 d., antradienis

20. ragina visas suinteresuotas šalis spręsti socialinės izoliacijos, kuri kyla dėl priklausomybės nuo interneto azartinių lošimų, problemą;

21. mano, kad savireguliacijos, susijęs su interneto azartinių lošimų reklama, viešiniu ir rėmimu, nėra pakankamai veiksmingas, todėl pabrėžia, kad šią sritį pramonės atstovams ir valdžios institucijoms reikia reguliuoti bendradarbiaujant;

22. ragina valstybes nares ir pramonės atstovus bendradarbiauti ES lygiu, siekiant imtis priemonių prieš agresyvią reklamą arba prekybą, kurią vykdo bet kuris viešasis ar privatus interneto azartinių lošimų operatorius, įskaitant nemokamus parodomuosius žaidimus, visų pirma siekiant apsaugoti lošėjus ir pažeidžiamus vartotojus, pvz., vaikus ir jaunimą;

23. siūlo išnagrinėti galimybę nustatyti didžiausią sumą, kurią per mėnesį asmuo galėtų naudoti lošdamas azartinius lošimus, arba įpareigoti interneto azartinių lošimų operatorius naudoti azartinių lošimų išankstinio apmokėjimo korteles, kurios būtų parduodamos parduotuvėse;

Elgesio kodeksas

24. pažymi, kad Elgesio kodeksas vis dar gali būti naudinga papildoma priemonė kai kuriems viešiesiems (ir privatiesiems) tikslams pasiekti ir atsižvelgti į technologijų pažangą, kintančius vartotojų poreikius ar rinkos struktūrų plėtrą;

25. pabrėžia, kad Elgesio kodeksas vis dėlto bus orientuotas į pramonę ir savireguliaciją, todėl gali būti tik kaip teisės aktus papildanti, o ne pakeičianti priemonė;

26. taip pat pabrėžia, kad Elgesio kodekso veiksmingumas labai priklausys nuo to, ar jį pripažins nacionaliniai reguliuotojai ir vartotojai, taip pat ir nuo jo vykdymo;

Stebėjimas ir tyrimai

27. ragina valstybes nares rinkti duomenis apie savo interneto azartinių lošimų rinkų augimo mastą ir spartą, taip pat iššūkius, kylančius dėl interneto azartinių lošimų;

28. ragina Komisiją pradėti tyrimą dėl interneto azartinių lošimų ir priklausomybės nuo azartinių lošimų išsivystymo pavojaus, pvz., ištirti, kaip reklama veikia priklausomybę nuo azartinių lošimų, ar galima sukurti bendrą Europos lošimų klasifikacijos sistemą pagal priklausomybės pavojų ir galimas prevencines ir gydomąsias priemones;

29. ragina Komisiją išnagrinėti, visų pirma, reklamos ir prekybos (įskaitant internetą, nemokamus parodomuosius interneto lošimus) vaidmenį tiesiogiai ar netiesiogiai skatinant nepilnamečius lošti azartinius lošimus;

30. ragina Komisiją, Europolą ir nacionalines institucijas rinkti informaciją apie interneto azartinių lošimų sektoriuje sukčiavimo ir kitos baudžiamosios veiklos, mastą, pvz., subjektų, veikiančių tame sektoriuje, sukčiavimą, ir šia informacija dalytis;

31. ragina Komisiją atlikti nacionalinio reguliavimo tarptautinių azartinių lošimų paslaugų teikimui poveikio vertinimą, susijusį su vientisumu, socialine atsakomybe, vartotojų apsauga ir mokesčiais klausimais;

2009 m. kovo 10 d., antradienis

32. pabrėžia, kad svarbu, jog vartotojo gyvenamosios vietos valstybė narė galėtų veiksmingai kontroliuoti, riboti ir prižiūrėti azartinių lošimų paslaugas, kurios teikiamos jo teritorijoje;
33. ragina Komisiją ir valstybes nares aiškiai nustatyti interneto azartinių lošimų veiklos apmokestinimo vietą;

*

* *

34. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

Maisto kokybės užtikrinimas, įskaitant standartų derinimą arba tarpusavio pripažinimą

P6_TA(2009)0098

2009 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl maisto kokybės užtikrinimo, įskaitant standartų derinimą arba tarpusavio pripažinimą (2008/2220(INI))

(2010/C 87 E/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutarties 33 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 15 d. Komisijos žaliąją knygą „Žemės ūkio produktų kokybė: produktų standartai, ūkininkavimo reikalavimai ir kokybės užtikrinimo programos“ (COM(2008)0641 galutinis),
- atsižvelgdamas į 1998 m. spalio 9 d. savo rezoliuciją dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės politikos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio mėn. Komisijos darbo dokumentą dėl maisto produktų kokybės sertifikavimo sistemų,
- atsižvelgdamas į bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) padėties įvertinimą,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Komisijai suteiktus įgaliojimus deryboms žemės ūkio srityje, apibrėžtus 2003 m. sausio mėn. EB pasiūlyme dėl dalyvavimo PPO žemės ūkio derybose formos ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2007 m. vasario 5–6 d. Briuselyje Komisijos surengtą konferenciją „Food Quality Certification – Adding Value to Farm Produce“,
- atsižvelgdamas į Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams (COM(2008)0040),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę (A6–0088/2009),

⁽¹⁾ OL C 328, 1998 10 26, p. 232.

⁽²⁾ Komisijos dokumentas Nr. 625/02.